

בית נאמן

מוצ"ש פרשת כי תצא, ט"ו באלול הרחמים תשפ"ב

בית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח"
רחוב הרב עוזיאל 43 ב"ב.

בשעה 21:30

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז שליט"א

ניתן לשמוע
בשידור ישיר את
שיעורו של מרן שליט"א
בערוץ קול ברמה.
או ב'קול נאמן':
367-367-9-079
או ב'קול בית נאמן':
079-9270505

נושאי השיעור:

- א. פיוט "אליך ה' נשאתי עיני". ב. ביאור: "כי צדיק אתה, וצדק מדיך". ג. ריש גלותא דבבל - הגאון רבי יוסף חיים זצ"ל. ד. זמן רבנו תם. ה. לענות קדיש וקדושה בין תש"ו לתש"ר דר"ת. ו. שיעור חלה. ז. ועשית מעקה [חזק] לגגך. ח. "לא יוכל בעלה הראשון אשר שלחה לשוב לקחתה". ט. הבעל שם טוב והגאון רבי שניאור זלמן זיע"א. י. אם להלוואות בחודש אלול צריך לעשות פרוזבול. יא. "תישן בלי ארוחה ותקום בלי חובות". יב. מנהג הכפרות.

פיוט "אליך ה' נשאתי עיני"

א. חזק וברוך [לפייטן רבי כפיר פרטוש ואחיו ר' יהונתן על הפיוט "אליך ה' נשאתי עיני"]. שבוע טוב ומבורך. הפיוט הזה אפילו שהוא התחבר בספרד בתקופה מאוחרת, המקובלים תופסים אותו חשוב מאד. אומרים (שו"ת תורה לשמה סי' תקכ"א) שיש שתיים עשרה אלפי "בית"א בסליחות, והפעם האחרונה זה הפיוט הזה - "אליך ה' נשאתי עיני". לכן אם הזמן מצומצם, לא לדלג על הפיוט הזה.

"כי צדיק אתה, וצדק מדיך"

ב. היה אבא ע"ה מספר שבימי הסליחות בגר"ב (הוא למד שם מגיל אחת עשרה עד גיל שמונה עשרה) היה הרב שלהם - רבי חויתא כהן ע"ה - אומר להם פירושים בסליחות. ואחד הפירושים שהיה מזכיר אותם כמה פעמים בקטע "ש-די נשגבת, בכל אשר פעלת, כי צדיק אתה, וצדק מדיך". מה הפירוש צדק מדיך? אמר להם שיש שני פירושים, פירוש אחד, "מדיך" - מדותיך. המדות שלך הם צדק, "רחום וחנון ארך אפים" (שמות ל"ד, ו). והפירוש השני, "מדיך" - לבושר. איפה מצאנו מדיך - לבושר? וי'לכש שאול את דוד מ'די' (שמואל א' י"ז, ל"ח) - נתן לו מדים (כמו שאומרים היום "מדי צבא"), מלשון בגדים. אבל לכאורה איך שייך לומר בגדים על הקב"ה? אמר מצאנו דבר כזה באיוב (כ"ט י"ד) - "צדק לבשתי ויבלשני", אפשר ללבוש את הצדק. "כי צדיק אתה וצדק מדיך" - צדק לבושר, הלבוב שלך צדק. "עוטה אור כשלמה נוטה שמים כיריעה" (תהלים ק"ד ב). ואפשר להוכיח שהפירוש האחרון הוא הנכון, כי המ"ם של מדיך בפתח, ואילו היה לשון מדות היה עדיף לומר מדיך. מדיך זה לשון מדות.

"תכפר עוונני כי, שברי בך מלכי"

ג. אחר כך כתוב "תכפר עוונני כי, שברי בך מלכי". כל העולם "מתחכמים" על המשורר, ואומרים: "תכפר עוונני", "כי שברי בך מלכי". אבל הפייטן שלנו ר' פרטוש שיהיה בריא עשה נכון - "תכפר עוונני כי". בגלל החרוז לפעמים יוצאים מן הפשט, "תכפר עוונני כי, שברי בך מלכי". יש לנו יותר מזה בפיוט "לך א-לי תשוקתי" בליל כיפור - "ואם תביא במשפט עב-דך מה היא גבורתי". ככה צריך לומר. איך מחלקים את המלה עבדך לשתיים? אין מה לעשות, יש משקל של יתד ושתי תנועות, ולפי המשקל צריך לומר "ואם תביא במשפט עב - דך מה היא גבורתי".

ריש גלותא דבבל - הגאון רבי יוסף חיים זצ"ל

ד. שבוע שעבר הבטחנו לספר משהו על הגאון רבי יוסף חיים ריש גלותא דבבל. רבי יוסף חיים היו לו אבא וסבא גדולים מאד. הסבא שלו - רבי משה חיים היה הרב הראשי בבבל, אחר כך עברה המשרה לבן שלו - רבי אליהו חיים. ורבי אליהו חיים לא האריך ימים, חי ארבעים ושבע שנים, אבל היה בעל צדקות ובעל חסד בצורה מיוחדת. הוא היה עשיר, ובעושר שלו הוא תמך בתלמידי חכמים ועזר לעניים. איך עזר לעניים? העני מתבייש, אז מה הוא היה עושה? במוצאי שבת היה מתלבש ב"עבייה" כמו ה"טייעא" של הגמרא (ברכות דף ר"ע ב) - כמו איזה ערבי. היה מתלבש ככה ודופק על הבתים ונותן להם כסף. הוא מכיר אותם, והם אומרים לו: מי אתה? והוא אומר להם: אני אליהו. מי זה אליהו? אחר כך שאלו אותו מה זה? אמר להם: זו מתנה למוצאי שבת. למחרת אותו בעל הבית שהיה עני מרוד, והיה חייב לבעל המכולת כמה חדשים שלא שילם,

בא ושיילם את הכל. המוכר אומר לו: מאיפה קבלת כסף? הרווחת במפעל הפיס? אמר לו איזה פיס, אתמול בא אליהו הנביא ונתן לי כסף, והשני אותו דבר, והשלישי אותו דבר. אחרי שהתפרסם בשכונה שאליהו הנביא בא לשם כל מוצאי שבת, עבר לשכונה אחרת. וגם שם הוא היה מחלק כספים לעניים שהוא מכיר אותם, ושואלים אותו מי אתה? אומר להם: אני אליהו. עוד פעם - "אני אליהו", "אני אליהו". והם שמחים - אליהו הנביא אינו מבקר בשום מקום בעולם רק בבגדאד!... אחר כך כשנפטר רבי אליהו חיים, פסק אליהו להגיע, ואז הבינו למפרע שזה לא אליהו הנביא, אלא זה רבי אליהו חיים.

רבי יוסף חיים ורבי אליהו מאני ע"ה

ה. מכיון שהיה רבי אליהו חיים עשיר גדול, והיה רוצה לתמוך בלומדי תורה. אז הוא אמר לרבי אליהו מאני ע"ה שהיה בבבל: תשמע, אתה תלמד את הבן שלי בקבלה, כל שאלה שישאל אותך - תענה לו, וגדולה מזו, אתה תלך לארץ ישראל ותהיה רב בחברון, אל תדאג על הפרנסה שלך, אני משלם לך משכורת ואתה לא תצטרך לאף אחד. היה משלם לו. והרבה פעמים היו לרבי יוסף חיים שאלות בהלכה שהם נוגעים בקבלה, והוא שואל את רבי אליהו מאני והוא עונה לו כל הזמן. אחת השאלות האלה מעניינת מאד, בשו"ת רב ברכות (זה ספר מערכות על ההלכה שחיבר רבי יוסף חיים), כותב שם (מערכת הת"י אות א) לרבי אליהו מאני, יש לי הצעה [בענין תענית]. מה ההצעה? אמר לו, שכל היום אוכלים, בערב נעשה סעודה מפסקת לפני השקיעה, ובלילה אנחנו שבעים והולכים לישון. מחר בבוקר קמנו, כבר עבר הלילה [ובו התענינו] "אתה בוקר וגם לילה" (ישעיה כ"א י"ב) - נגמר הלילה. כיון שנגמר הלילה, קמים כרגיל (כנראה הציעו כן כי יש הרבה תעניות בספרי הא"י שלא נוכל לעמוד בהם, על עיון זה זמנים וארבע תעניות, על עיון זה של"ג תעניות, על עיון זה שכ"ה תעניות, מי יכול לעמוד בה?!) זה רעיון יפה, נכון? אמר לו:

1. זה כמו שהאשכנזים אומרים שבליל פסח נמלא את כוסו של אליהו. והיה בן אדם אחד, בעל בית תמים, פשוט, שאמר לאבא ע"ה: תגיד לי, למה אנחנו הספרדים לא זוכים שאליהו הנביא יבקר אצלנו בליל פסח, ורק האשכנזים זוכים לזה? אמר לו: מאיפה אתה יודע? אמר לו: אשתו של הרב פינסון (היא היתה מנהלת בית ספר של בנות, קראו לו 'בית רבקה') היתה אומרת להם שמשאירים כוס אחד 'כוסו של אליהו' ולא נוגעים בו. מחר בבוקר רואים ששתו ממנו, ואומרים לילדים: מי שתה ממנו? אליהו הנביא בא ושתה. למה אנחנו לא זוכים לזה?!
2. בדורנו היה מעשה ברב מרדכי אליהו ע"ה שהיה אצל הבבא סאלי, והיה צריך לחזור לירושלים במוצאי שבת. והשעה מאוחרת, אז הוא אמר לבבא סאלי: הרב, השעה מאוחרת, האוטובוס האחרון נוסע. אמר לו: אל תדאג, הוא לא יסע בלעדיך. אומר לו: מה לא יסע? הוא יסע. אמר לו: אני אומר לך שהוא לא יסע. טוב, בסדר. והנה כשהגיע הרב מרדכי אליהו לתחנה מצא את האוטובוס מחכה. אמר לנהג: למה אתם מחכים? אמר לו: האוטובוס לא רוצה לזוז, אנחנו מתקשרים שייבא טכנאי לסדר. אז הרב נכנס לאוטובוס, אמר לו הנהג: מה אתה נכנס? האוטובוס לא עובד! אמר לו: הוא יעבוד. הוא נכנס, ואמר לו: עכשיו תנסה להתניע (ככה כתוב בספר). ככה מדברים היום, שפה משובשת. במקום "להניע" אומרים "להתניע". המלה תנועה עשו אותה שורש - להתניע. כמו שאומרים "לתדלק", או "מתוסכל" וכל מיני שטויות כאלה). אמר לו: מה אני אתניע? אמר לו תתניע, התניע האוטובוס הולך. אמר לו: מה עשית? אתה אליהו הנביא? אמר לו לא, אני אליהו מרדכי... לפעמים יש נסים שנושעים על ידי תלמידי חכמים וצדיקים, וכאן [אצל רבי אליהו חיים] זה לא נס, אלא הוא היה אליהו באמת.

טלפון: 050-2738858

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
18:09	19:19	20:00
18:26	19:21	19:58
18:15	19:20	19:57
18:26	19:20	19:57

לע"נ אבי הישיבה הר"צ רבי בנימין הכהן בן מברכה זצ"ל.

רק משלים. והוא מביא בפרשת פינחס בעוד יוסף חי, **כשאדם לומד תורה יש לו שלשה חלקים** - **נפש רוח ונשמה, כמה חלקים לוקח כל אחד ואחד?** אז הוא אומר שהם **יתחלקו בשם קדוש שנקרא "אהוה"** (זה ראשי תיבות "את השמים ואת הארץ". בראשית א' א'), **והם שבעה עשר חלקים**. אבל איך יתכן לעשות את זה? שבעה עשר חלקים לא נחלקים לשתים, לא נחלקים לשלוש, לא נחלקים לשמוספר. נחלק אותם בצורה כזאת שהנשמה תיקח את החצי? אבל גם חצי אי אפשר. אז הוא אמר על פי משל שמספרים הערביים. מה המשל? היה ערבי אחד שיש לו שלושה בנים, אחד גדול ואחד קטן ואחד בינוני, ויש לו **שבעה עשר גמלים טובים מאד**. מה נעשה לגמלים האלה? אז לפני שמת הוא עשה צוואה. אמר הגמלים האלה יתחלקו בצורה כזאת, **הגדול יקח חצי, האמצעי יקח שלישי, והשלישי יקח תשיעית**, ולא למכור שום גמל ולא לשחוט שום גמל ולא לאכול שום גמל. והוא מת, ואף אחד לא יכול לפתור את החידה. שבע עשרה לחלק אותם לשתים אי אפשר, לשלוש אי אפשר, לתשע אי אפשר, איך נחלק? אז בא ערבי אחד ואמר לפני שאביכם מת הוא הביא לי גמל אחד ואמר לי זה בשביל החשבון. מה זה בשביל החשבון? כשהבנים שלי יסתכנו בחשבון תביא להם את הגמל הזה. וכי הגמל הזה פותר חשבונות? ...! (כמו יוסף הצדיק שפותר חלומות, זה גמל שפותר חשבונות?!) איך הוא פותר חשבונות? אמרו בוא נביא את הגמל, נשים אותם ביחד - זה שמונה עשר גמלים, הגדול יקח תשע זה חצי, והבינוני יקח שלישי - זה שש, והשלישי שהוא הקטן יקח תשיעית - זה ששים. אז הראשון תשע, והשני שש, והשלישי ששים, כך הכל שבע עשרה. והגמל המסכן הזה יחזור למקומו... גמרנו, אין בעיה. והוא עכשיו אומר על זה ראשי תיבות טו"ב (2, 6, 9), ומפרש בזה פסוקים בטוב טעם ודעת. אתה שומע סיפורים על גמלים, ופתאום הוא נכנס לטוב, וגימטריא, ונפש רוח ונשמה... ככה הוא היה עושה, כל דבר שלמד - הכניס בו משהו על התורה, שיהיה לו סיבה לכתוב.

כל דבר הפכו לדבש

ט. יש דבר כזה בהרא"ש פרק ששי של ברכות פרק כיצד מברכין (סימן ל"ה). הוא מביא בשם רבנו יונה, (אמנם הוא לא מסכים אתו, אבל האחרונים הסכימו לרבנו יונה), שהדבש של הדבורה כל דבר שיפול לתוכו מותר, אם נפל לתוכו דבר של איסור הדבש הופך אותו להיות, ולכן מותר לאכול דבש אף על פי שאתה רואה שמעורבו בו כנפיים של דבורה, הם מאוסים, מי יאכל אותם? אבל כיון שהם נכנסו לתוך הדבש, הם הפכו להיות דבש (ומזה למד עוד דין). הרא"ש אומר "ערבך ערבא צריך", הוא לא בטוח בזה, אבל האחרונים כפי זכרוננו הסכימו לדברי רבנו יונה (עיין בקרבן נתנאל שם). וככה **כל דבר שקרא רבי יוסף חיים הוא הפך אותו לדבש! נכנס לתורה והפך לדבש**⁵.

זמן רבנו תם

י. יש דברים שרבי יוסף חיים לא רצה להחמיר, אפילו שדרך כלל הוא חושש לכל הדעות. **במוצאי שבת של רבנו תם אינו חושש** (ש"ב פרשת ויצא אות א'). למה אינו חושש? כי גם הרב חיד"א אינו חושש (מחבר"ר סי' רס"א בקונטרס אחרון אות ב'), המציאות היא אחרת, במציאות רואים שהעולם מלא כוכבים, ואתה אומר שזה יום גמור?! ויותר מזה, אם תחשוש לרבנו תם בבבל או בארץ ישראל וכדומה, יגידו אנשים: אבותינו היו מחללי שבת, איך יתכן כדבר הזה? זו הסיבה שלו. **ולא רק זה, אלא גם אדמו"רים בחוץ לארץ שהיו מחמירים כמו רבנו תם, ציוו לתלמידיהם וחסידיהם שאם הם יבואו לארץ ישראל שלא יחמירו כמו רבנו תם, הלכה כמו הגאונים, נקודה**⁶. לכן אין פלא על הבר אש חי שלא חשש לזה. היה אומר

5. מעין זה כתב חסיד אחד, שמו **רבי יוסף יעבץ** שהיה נלחם נגד הפילוסופיה בזמנו (הוא היה ממגורשי ספרד), והוא אמר (ספר אור החיים פרק ט') **הפילוסופיה בלבלה את העולם, ראיתי תלמידי חכמים שנכנסו לפילוסופיה, וכשגזרו עליהם להתנצר, ואם לא יתנוצרו אותם - התנצרו**. אמרו מה זה משנה? על פי הפילוסופיה אפשר כל הדתות להכניס אותם ביחד. "כורכן ואוכלן בבת אחת". והוא אומר: **ואל תביאו ראיה מהרמב"ם שלמד פילוסופיה, כי הרמב"ם בלע נחשים ועקרבאים והפך אותם לדבש בכח האינטואיטיב שלו הטובה ביותר!** הרמב"ם היה כולו ספוג בתורה, והבנים שלו - דור אחר דור - כולם צדיקים וכולם תלמידי חכמים, אז הוא בלע צפרדעים ועקרבאים - כלומר את הדעות של הפילוסופים - והפך אותם לתורה. ואת המידה הזאת אפשר לומר על רבי יוסף חיים.

6. פעם הרב עובדיה ע"ה היה אצל האדמו"ר מקלויזנבורג-צאנז בנתיבה, והרב אמר: השעה מאוחרת צריך להתפלל מנחה. אמר לו האדמו"ר: אבל כבודו פוסק כמו רבנו תם, יש לך עוד שעה. אמר להם: אני פסקתי כמו רבנו תם? אני אמרתי (ש"ת יב"א ח"ב פ"ח ח"א סי' כ"א) **לחוש במוצאי שבת לדעת רבנו תם, אבל המנהג הפשוט כמו הגאונים**. אני לא יכול להתפלל אחר כך, כבר פנה היום. אלא מה? לכתחילה יש להחמיר כמו רבנו תם במוצאי שבת, כי מרן (סי' רס"א סי"ג) פסק ככה. אבל לא כולם קבלו את דבריו, ר' משה חבושה למשל על ידו הוא מדליק נר במוצאי שבת ומברך "בורא מאורי עושים דברים כאלה באלגברה.

לא עושים דבר כזה. **רוצים שהאדם ירגיש את התענית, אם אתה עושה חכמות, כל היום כולו אתה אוכל, ובלילה אתה אוכל מוקדם והולך לישון, אתה לא מרגיש כלום, לא מרגיש מאומה, וצריך להרגיש את התענית.**

גם בתקונים לעבירות הלכה כרבי יוסף חיים שהקל בזה

ו. אבל מה נעשה עם כל התעניות האלה? אז כשגדל רבי יוסף חיים כתב **ספר לשון חכמים** וקיצר את התעניות של האר"י על אחד ממאה. על ארבע מאות תעניות אמר לעשות 4 תעניות. ואם אדם חטא כמה פעמים, ואם זה אותו חטא - יעשה תיקון אחד לכולם. וכן על זו הדרך. לשון חכמים זה **ספר נפלא מאד. והוא פרסם את זה, כל מי שנכשל באיזו עבירה היה הולך אליו ושופך את לבו לפניו, והוא עושה לו תיקון**³. והתיקון הוא מינימום של מינימום. והיה חכם אחד בדורו - **רבי יהודה פתאי - שאמר אין מה לעשות, מה אתה עושה להם ארבע תעניות במקום ארבע מאות? לא, צריך להשלים את כל התעניות**, ואם אדם נכשל כמה פעמים, צריך לחזור ולחזור על התענית עד שימות. **אבל ההלכה כמו רבי יוסף חיים**. מאיפה אני יודע להכריע בין שני חכמים האלה? היה חכם גדול בקבלה בירושלים, שמו **רבי חיים שאול דוויץ הכהן**, והוא כתב ספר "אור הלבנה" (היה לנו את הספר הזה בבית. איני יודע אם הוא נמצא היום). ושם הוא כתב בהקדמה שלו: "בחכמתו הנפלאה (על רבי יוסף חיים) תיקן תיקונים שווים לכל נפש, וכמו שדנו למטה, ככה ידונו למעלה" [וע"ע בס' "בניה בן יהוידע" של השד"ח דף א' ע"א]. רבי יוסף חיים היקל על הרבה אנשים את המצפון שלהם, נתן להם כח לעמוד בזה.

כל מה שראה או שמע הכניס לתורה

ז. רבי יוסף חיים היה אדם ענק שכל דבר שראה או שמע, אפילו בספרי ערבים היה עושה ממנו מטעמים ומכניס אותו לתורה. החכם הזה יש לו ספר **עוד יוסף חי**, יש לו **ספרי שאלות ותשובות**, יש לו ספרי שאלות ותשובות קצרות - **"תורה לשמה"**, יש לו ספר הלכות לבעלי בתים - **בן איש חי**, יש בו הרבה חכמה ודעת. הוא לא מפזר קולות. הוא נזהר, כל קולא עושה אותה בשכל, "במדה במשקל ובמשורה" (ויקרא י"ט, ל"ה). יש לו ספר פירושים על התורה, יש לו ספר חידות. אם אדם משעמם לו - מביא לו חידות⁴. יש לו כמה שאלות לחדד את השכל ואת המוח. נחמדים מאד. זה ספר **אמרי בינה**. יש לו **ספר לנשים** שישמרו על הטהרה ועל הכל, והוא נכתב בערבית בשביל הנשים.

גמל פותר חשבונות

ח. אז יש לו ספר חידושים על התורה - **עוד יוסף חי**. ולפעמים בשביל להסביר דבר עושה משל, רוב המשלים לא היו ולא נבראו, ויש מעשיות שנראה גם כן כאילו היו והם

3. להבדיל להבדיל אצל הנוצרים, אדם יעשה כל העבירות שבעולם, הולך לכומר והוא אומר לו: מכופר לך, תשלם כסף. לפני ארבע מאות שנה היה כומר גדול - אפיפיו שאמר יש לי דרך להוציא כספים מאנשים. מה הדרך? אני אתן להם כרטיסי "מחילה במוקדם"... מי שרוצה לעשות עבירה מסויימת שצריך לשלם עליה עשרת אלפים שקל, ישלם מעשיו, וכן על זו הדרך. גם רצח, גם גזילה וכי' הכל. אז פעם אחת תפסו אותו גנבים רוצחים באמצע הדרך, והוא מלא כסף. אמרו לו: תביא את הכסף שלך. אמר להם: מה זה תביא כסף? אתם לא יודעים שמחר יש משפט בבין דין של מעלה ובבית דין של מטה (ככה הם מדברים). אמרו לו: כשיבואו אלינו בית דין של מעלה ובין דין של מטה, יש לנו כרטיסים בחתימה שלך, אנחנו מחולים ומכופרים. לכתחילה אנחנו יכולים לרצוח... איזו טפשות, איזו סכלות, איזו בערות. הגמרא אומרת (יומא דף פ"ה ע"ב) עבירות שבין אדם לחבירו, אין יום הכיפורים מכפר. והם לא עושים דבר כזה. ועבירות שמכפר עליהם רבי יוסף חיים זה לא בא בין אדם לחבירו, אלא בין אדם למקום. אם אדם נכשל באיזה דבר, עושה לו תיקון.

4. ואני בילדותי לא למדתי חשבון, ואני רואה שם (חידות במילי דעלמא אות ט"ו) שאלה אחת בחשבון. **יש שני כלים ויש מכסה, ואם תשים את המכסה על הכלי הקטן אז יהיה ביחד המשקל שלהם (של המכסה והכלי) פעמיים כמו הכלי הגדול, ואם תשים אותו על הכלי הגדול יהיה המשקל שלהם שלוש פעמים כמו הכלי הקטן**. תגיד מה משקל הכלים? והתשובה היא, **הכלי הקטן הוא שלוש מאות גרם, והגדול ארבע מאות גרם, והמכסה חמש מאות גרם**. לכן אם תשים את המכסה על הקטן, זה חמש מאות ושלוש מאות ביחד זה שמונה מאות. והכלי השני הגדול הוא ארבע מאות, זה גדול רק פעמיים. ואם תשים את המכסה על הגדול, אז ארבע מאות וחמש מאות זה תשע מאות גרם, והקטן שלוש מאות, זה פי שלוש. ואין פותרים את זה? היה לי חבר שהוא למד אלגברה, אמרתי לו איך פותרים את זה? אמר לי זה באלגברה, תלמד אלגברה, אמרתי לו אני לא לומד אלגברה, אני לא יודע. אפילו את הכללים היסודיים של החשבון למדתי אותם מסבא. מי ילמד אותי אלגברה? אחר כך למדתי לבד אלגברה מספרים פה ושם, והייתי נותן להם שאלות, והיו אומרים לי עדיין לא למדנו את זה, בשנה הבאה נלמד אותם... **אולי נלמד אותם**... למדתי איך עושים דברים כאלה באלגברה.

בית החוראה כסא רחמים
 ע"י ב"ד פ"ד ס"סס וצ"ד
 ממונות רבנית
 02-5363-383
 www.yhr.org.il
 24
 24
 24
 24

דברי תורה בעלון זה יעמדו לרפואת

ידיד המוסדות הרב שר
שלום ה"ו בן מז"אננה

מצליח ה"ו
בן כמסאנה שושנה

הילד אוריאל בן מוריה
בתוך שאר חולי ישראל

בתושח"י
נא להעתיך בתפילה לרפואתם השלמה בקרוב

דברי תורה בעלון זה מוקדשים
לעילוי נשמת

כמימס בן סתרונה סופר
ואשתו מינה יסמינה בת מורימה

ת.נ.צ.ב.ה אמן

הרב חיד"א לא חשש. וגם אבא לא חשש, וכל הרבנים הצדיקים בנגדך ובכל ערי המזרח תפסו כמו הגאונים שעשרים דקות או חצי שעה אחרי השקיעה יצאו הכוכבים, אתה רואה אותם כמו עיניך. מה תאמר זה לא כוכבים? אז מה זה? סתם נקודות לבנות בשמים?!... זה כוכבים. אין מה לעשות. החזון איש גם כן לא היה מחמיר בדבר הזה, ובא אליו אחד ואמר לו: רבנו תם! רבנו תם! רבנו תם אומר שזה עוד יום. אז הוא הוציא אותו החוצה - ויאמר הבט נא השמימה וספור הכוכבים" (בראשית ט"ו, ה). מה אתה רואה? יום או לילה? אמר לו: לילה. אמר לו: אתה אמרת, לא אני...

לענות קדיש וקדושה בין תש"י לתש"ר דר"ת

יא. ויש מקומות שהבן איש חי מחמיר ומוכרחים להקל. למשל בן איש חי אומר (ש"א פרשת וירא אות כ"ו) שאם אדם מניח תפלין של רש"י ורבנו תם ביחד אין ספק שהוא לא יכול לענות אמן ודברים שבקדושה בשעת ההנחה, אבל אם הוא מניח רש"י לבד ורבנו תם לבד, והוא שומע ברכה או קדיש בשעה שהוא מניח תפלין של רבנו תם, יענה או לא יענה? מצד אחד לכאורה אין בזה ברכה, אז מה אכפת לך שיענה? אבל מאידך יש את דברי הלבוש (ס"י כ"ה אות ט'), והלבוש בשם הר"ן (מסכת ר"ה דף י"א ע"א מדפי הר"ף), והר"ן בשם רבנו זרחיה הלוי (הר"ה) שהטעם שאסור להפסיק בין תש"י לתש"ר אע"פ ששתי מצוות הן, משום שהתורה אמרה (שמות י"ג, ט'): "והיה לך לאות על ירך ולזכרון בין עיניך", והיה אחת לשתיהן. לא כתוב: "והיה לאות על ירך, והיו לטוטפות וגו'", אלא "והיה" חוזר על שניהם. ולפי זה אסור להפסיק בין יד לראש גם בשל רבנו תם. ולכן בן איש חי אומר שצריך להחמיר בדבר הזה, אם שמעת ברכה או קדיש אל תענה.

הלכה למעשה

יב. אבל לפעמים יש בבית הכנסת מנין מצומצם וצריך תשעה עונים. ואם לא יהיו תשעה עונים, אז מרן אומר (ס"י קכ"ד ס"ד) שקרוב להיות ברכתו לבטלה. אז מה נעשה? החזן עושה חזרה, ואתה אומר אני לא יכול לענות? אז החזן לא יוכל להתחיל חזרה עד שכולם יניחו רבנו תם, ויאמרו לו: 'בכבוד?!' עשרים דקות צריך בין עמידה לחזרה. מה עושים?! 'יש לנו על מי להישען' - הרב חיד"א ע"ה. הרב חיד"א כותב שמותר לענות קדיש וקדושה קודם שמניח תש"ר דר"ת. ע"ש. וכן נראה להלכה שהרי רבנו תם בעצמו כותב (עיי' בב"י ס"י כ"ה) שמה שאסור להפסיק בין תפלין של יד לתפלין של ראש זה דוקא לדברים בטלים. "סח" שהגמרא אומרת (מנחות דף ל"ו ע"א) זה דוקא אם סח שיחה בטלה, אבל אם הוא מפסיק לדברים של תפלה, זה לא נחשב סח. אז לפי רבנו תם אפילו אם היינו מברכים על זה, אפילו הכי לא נחשב שיחה בטלה, ואנחנו בנידון שלנו מניחים תפלין של רבנו תם, אז נסמוך עליו. וככה דעת הרב חיד"א. ולכן בדבר כזה אפשר לסמוך על דברי

האש", והרב עובדיה אמר לו אתה הדלקת כדין לפי דעתך, ואני יכול לברך גם כן. אבל כדאי להחמיר. 7. היום דרך אגב יש כאלה שהוציאו "סידור חיד"א" (ראיתי אותו באמריקה), וזה לא סידור חיד"א, זה שקר. אנשים עושים שקר בשביל כסף, כדי שהספר הזה יהיה מופץ בין אנשים מסויימים. מה

הרב חיד"א שאם אתה מניח תפלין של רבנו תם בחזרה ושמעת ברכות, אתה יכול לענות. ככה אמרתי מסברא, ואחר כך ראיתי שהרב עובדיה פסק ככה (ש"ת יב"א ח"ג חא"ח ס"י ג' אות י'). אבל לא יענה אז 'ברוך הוא וברוך שמו', כי זה לא חובה.

שיעור חלה

גי. הבן איש חי אומר (ש"א פרשת צו אות ט"ט) ששיעור חלה, שני קילו ורבע קמח. וכולם תמהו עליו. והרב עובדיה בגלל הדבר הזה כמעט הפכו את העולם נגדו. הוא היה בחור צעיר בן 19 שנה, ואמר לא כמו הרב יוסף חיים, כי מרן כתב מפורש (ס"י תנ"י ס"א) שמפרישים מתק"ך (520) דרהם, ואילו הבן איש חי כתב תשע"ז (777) דרה"ם, מאיפה הוא הביא את זה? זה נגד מרן והרמב"ם (עדיית פ"א מ"ב). פלא פלאים. לכן הרב עובדיה אמר שאין הלכה כן. וקמו עליו הבבלים, אמרו לו: האם אתה תחלוק על הבן איש חי? אתה לא תחלוק עליו! אמר להם: אבל יש קושיא. אמרו לו: הדרהם שלנו הוא דרהם וחצי של הבן איש חי, ועשו חשבונות. אמר להם: א"כ למה כשהגענו לשיעור "רביעית" ו"כביצה", הבן איש חי שיעור כמו הדרהם שלנו? האם הדרהם שלו מתחלף לכאן ולכאן? והם לא תירצו, רק אמרו לו: אסור להקשות על הבן איש חי! אבל לא עושים ככה. ובאמת את הקושיא הזאת

הם עשו? קראו לסידור הבן איש חי בשם "סידור חיד"א"! יש דברים שמקורם בבן איש חי, אבל זה "סידור חיד"א". עמי הארץ מה הם מבינים? תאמר להם "זה סידור של אדם הראשון" - יאמינו שזה של אדם הראשון... תאמר להם שזה סידור של רז"ל המלאך שנתן אותו לכוזב - יקח אותו. הכל הולך. אני ראיתי ספר שנדפס בוורשא לפני מאה שנה - ספר אורחות צדיקים. ובפתח השער שלו כתוב: לא ידוע מי חיבר אותו, ואומרים שחיבר אותו רבו של הרמב"ם, והוא מוזכר באיזה מקום בפירוש המשנה להרמב"ם בפרקי אבות. שם נאמר באחד מספרי המדות סיפור מסוים, והסיפור הזה לא מופיע בארחות צדיקים, אז איך אתם אומרים דברים כאלה? ולא עוד, אלא שבארחות צדיקים הוא מזכיר את הרמב"ם, ואת בעלי התוס', ואת ר"י הזקן. איך יתכן שרבו של הרמב"ם יתנבא על מאתים שנה אחריה? מה השגעון הזה? אלא מה? הם רוצים שמי שיקנה את הספר, יראה שכתוב כאן בפתח השער שחיבר אותו רבו של הרמב"ם!... איזה יופי. צריך להיזהר מכל מיני גולנים, וכל מיני רמאים, וכל מיני מתוחבלים. אסור להאמין! עכשיו זה סידור חיד"א, תבדוק אם זה דברי חיד"א. יש לאשכנזים סידור חיד"א, אבל הנוסח הוא הנוסח של האשכנזים. ובצד יש את כל החידושים של חיד"א על התפלה, מלוקטים מכל הספרים שלו. (ראיתי אותו אצל האדמו"ר מנדבורנא). אבל הסידור שראיתי באמריקה הוא סידור ספרדי, והנוסחאות כולן לקוחות מן איש חי, וכותבים עליו "סידור חיד"א". ככה עושים? אסור לעשות את זה. אדם צריך לפקוח את העיניים. לא כל מה שמוכרים לך תקח. אם ימכרו לך סידור של אדם הראשון, תקרא בו?! תאמר: אדם הראשון התפלל בו, יש ספק בדבר?! הנה ככה כתוב... כמו שאומרים שדבר שכתוב בעיתון לא מתוכחים עליו, העיתון אמר את זה, גמרנו...

8. פעם היה ברנדי 777, ופעם הרב צבאן ע"ה אמר לי האם אתה יכול למצוא מקור בתורה לברנדי הזה? אמרתי לו: כן. למך חי 777 שנה וימות (בראשית ה' ל"א)... אמר לי בדיוק. אחר כך חשבתו שלמך הזה חי פחות מאלו שחיו לפניו ואחריו, כי אביו מתושלח חי 969, ובנו נח חי 950. והוא 'מסכך' - ויהי כל ימי למך שבע ושבעים שנה ושבע מאות שנה וימות" (שם), אלא כנראה הוא שתה הרבה משקה חריף של הברנדי הזה - 777, ומסכך הורידו לו מחייו 200 שנה...

חידושים מאת תלמידי הישיבה הגדולה לבנימין
אמר תכב"ץ ברכיה
בראשות הגאון רבי חננאל כהן שליט"א

דף כ"א ע"א בתוד"ה אלו מציאות וכו' מיירי בכריכות שיש בהם סימן וכו' ויאר מתני' לית בהו סימן וכו' ע"כ. לכאורה קשה מאי שנא כריכות דאית בהו סימן משאר מתני' דלית בהו סימן, וכעין מה שהקשו התוס' לעיל מיניה למ"ד סימן העשוי לידרס הוא סימן דמאי שנא כריכות דאיירי בדרך הינוח משאר מתני' דאיירי בדרך נפילה. ונראה שדרכם היה לעשות בכריכות סימן

בקשר שלהם טפי משאר מילי דמתני' שהיו צריכים לעשות סימן בגוף הדבר. אך עדיין קשה דהו"ל להתוס' להקשות כן וכפי שהקשו לאידך מ"ד. ותירץ הרה"ג רבי שלום דרעי שליט"א דלעיל הקשו כיון דלא מוכרח ממתני' גופא דכריכות איירי בדרך הינוח, דאיכא למימר דמאי דנקט במתני' רה"ר היינו משום דאיירי בדאיכא סימן, ולעולם מתני' כולה איירי בדרך נפילה, וכתבו דאיירי בדרך הינוח משום דאיך מ"ד ס"ל דמקום לא הוי סימן, מש"א"כ הכא דמוכרח ממתני' גופא דכריכות איירי בדאיכא סימן, דנקט במתני' רה"ר וע"כ דמייירי בדאיכא סימן, ולכן הכא לא הקשו. ודוק.
[הבחור היקר אוריאל טוב ה"ו - שיעור א].
דף כ"א ע"ב בגמ' דכי אתא לידיה באיסורא הוא דאתא לידיה

וכו'. קשה דאמאי קעביד איסורא והא חייב לטול המציאה ולהכריז משום לא תוכל להתעלם. ותירץ הרה"ג ר' שלום דרעי שליט"א דאיסורא היינו דאין המציאה כשרה אלא יש עליה איסור והוא אסור לו להשתמש בה. וראיה לזה ממ"ש מרן ז"ל בש"ע חו"מ (ס"י רס"ב ס"ג) שאם ידע המאבד בנפילת החפץ וגם אין בו סימן, רשאי המוצא לטלו שבא לידו בהיתר כיון שנתייאשו הבעלים, ואם לא ידע המאבד מנפילתו צריך המוצא להחזיר אע"פ שנתייאשו הבעלים אח"כ, כיון שבא לידו קודם ייאוש". ע"ש. ולא כתב כיון שבא לידו באיסור, וע"כ משום שאין זה איסור וכנ"ל. שור"מ ש"כ הריטב"א ז"ל.
[הבחור היקר אבישי זבולון - שיעור א].

למסירת שמות התקשרו:
08-6727523
שלחו הודעה או בעמדות נדרים פלוס

לבקשת רבים ותועלת הציבור
תיקון כרת והוצאת עין הרע
תיקון נפטרין
כל שם עלות 120 ש"ח

כבר קדם והקשה אותה **רבי אברהם חיים נאה** (שיעורי תורה עמ' קס"ז), אבל בשעה שהרב עובדיה דרש ברבים, הוא לא נזכר אז שככה כתב רבי חיים נאה. ויותר מזה, **רבי נסים כדורי** שהיה בבבל, ונחשב רב גדול אחרי הבן איש חי, גם הוא כתב את הקושיא הזאת (עיין בירחון או"ח טבת-שבט תשל"ח סי' צ"ח). אבל לא תמיד זוכרים באותו רגע לומר שכן כתב פלוני וכן כתב אלמוני⁹. **ועל הדבר הזה קמעתו רצו חס וחלילה לנדות את גאון הגאונים**. לא עושים ככה! עד שבאו אחר כך חכמים ואמרו הוא אמר דבר נכון, ויתכן שטעה, אבל לא לנדות אותו. ובא אביו של הרב עובדיה ואמר להם: רבותי, אני מודה לכם שלא עשיתם נידוי לבן שלי... איזה טפשים וסכלים! אדם שהקשה קושיא - תעיין ליישב אותה, אבל אל תנדה אותו. לא עושים כדבר הזה.

"מקור חיים פי צדיק"

יד. אבל למה באמת הבן איש חי כתב ככה? יש לזה הסבר. מה היה? הבן איש חי אומר שככה פסק **רבי חיים פלאג** בספרו חיים לראש (דף ק"י ע"א, יש לי ספר "חיים לראש" צילום) ששיעור חלה תשע"ז דרהם. אז עשו פירושים שהתשע"ז דרהם של רבי חיים פלאג כוונתו על תשע"ז דרהם מים (שהם תק"כ דרהם קמח). אבל זה לא נכון, כי הוא מדבר על עיסה וקמח, איך פתאום יעבור לדבר על מים? מאן דכר שמיה מים? ואחד שוטה אמר לי "מאן דכר שמיה קמח?", אמרתי לו "מאן דכר שמיה מים"? אהנו מדברים על עיסה, מאן דכר שמיה מים? ואחר כך ראיתי שרבי חיים פלאג מסתמך על תשובת הגאונים (שערי תשובה סי' שכ"ו), והגאונים באמת שיערו בתשע"ז דרהם של קמח. ומה ההבדל? כי הם חשבו שהנפח והמשקל זה אותו דבר, לכן עשו חשבון כזה: שיעור חלה מ"ג ביצים וחומש ביצה - כידוע בכל מקום. וידוע שהביצה שיעורה ח"י דרהם. תכפיל 43 ב-18 - נמצא 774¹⁰, וחומש ביצה - אם ביצה היא ח"י דרהם, אז החומש שלה הוא 3.6, ואם תוסיף את זה ל-774, יצא תשע"ז קודה זה. זה החשבון. אבל הטעות היא שכן לא מדברים על משקל אלא על נפח, והמשקל של הקמח קל יותר מהמים, זו הטעות. הגאונים כתבו ככה אבל הרמב"ם חלק על הגאונים, אבל לא כתב שהוא חולק עליהם, כי הוא מאד נזהר בכבודם של אחרים¹¹.

ועשית מעקה [חזק] לגגך

טו. בפרשת השבוע כתוב: "כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך" (דברים כ"ב, ח), והמ"ם של מעקה בדגש (לא בכל הספרים, ברוב הספרים בלי דגש, בחוץ לארץ אמרנו בלא דגש, אבל כאן בארץ ראינו שיש דגש), **ומה הדגש הזה?** הרי מתי עושים דגש? כאשר המלה מלעיל, כמו: "ארצה כנען" (בראשית י"א, ל"א) שיש דגש בכ"ף של כנען כי היא מלעיל, אבל כאן זה לא מלעיל ואין מנגינה במ"ם, כי המנגינה היא בסוף באות קו"ף, רק יש גניא קטנה במ"ם, אז למה מעקה בדגש? אלא הרבה פעמים שיש דגשים כאלה, התורה באה לרמוז משהו. כמו "תשביטו שאור מבתיכם" (שמות י"ב ט"ו), (וגם בזה בחוץ לארץ אמרנו שאור בלא דגש), למה יש דגש? כדי לומר לך שתשביט טוב בחורים ובסדקים¹². וכאן התורה באה לרמוז לך שתעשה

9. עכשיו הספרים של הרב עובדיה מלאים "וכן כתב". למה? כי אם יקום למשל תוניסאי ויאמר אנתו נוהגים אחרת, הוא מביא לו איזה פוסק תוניסאי שכותב כמוהו, כמו "משאת דרבותא" ואחרים. ואם יקום אחר ויאמר שהמרוקאים נוהגים אחרת, מביא לו פוסק מרוקאי. מביא הרבה "וכן כתב", כדי לסתום את הפה של כל הבטלנים...
10. ואם קשה לכם להכפיל, אציע לכם דרך: 43 כפול 18 זה 86 כפול 9, 86 כפול 9 זה 861 כפול 9, זה 8610 [דהיינו 86 כפול 10], פחות 86, שזה 774 (תת"ס פחות פ"ו. נשאר תשע"ד).
11. כמו שכתב על רב סעדיה גאון באגרת תימן, ואמר הוא התכוון לטובה שחשב שהמשיח יבוא בשנה פלונית, והוא היה צדיק וניסה להחזיר את העולם בתשובה, אבל בדבר הזה הוא טעה, זה הכל. אדם לא צריך על כל השנה לומר לכולם: "נהנה מצאתי השנה על בן איש חי", "מצאתי השנה על יביע אומר". תפסיק להשתגע. "השג תשיג והצל לא תציל" (ע"פ שמואל-א' ל, ח). צריך לכבד תלמידי חכמים! הרמב"ם לימד אותנו מה זה כבוד לתלמידי חכמים. כשהוא חולק על הגאונים הוא לא כותב "ודלא כהגאונים". הוא לא כותב ככה. הוא כותב שיש גאון אחד שאמר שבזמן בית המקדש לא חל ראש השנה באד"ו, וזה לא נכון, וכתב עליו בתקיפות רבה "זהו דוחה טענת מי שכוון ומאמין שיום הכיפור לא היה מעולם לא ביום ו' ולא ביום ראשון" (מה זה מי שכוון? הכוונה מי שמכתיש). זה כתוב בפירוש המשניות במנחות (פרק י"א). וזה שמכתיש ואומר ככה זה רב סעדיה. אבל הרמב"ם לא כותב "ודלא כרב סעדיה", צריך להזהר בכבודם של תלמידי חכמים. אם כל אחד ואחד ישלח את לשונו נגד רבנים - נגמרה התורה! אול כבוד התורה! מתה התורה! צריך לדבר בעדינות. כל אלה שדיברו בתקיפות לא יצא להם מתקיפותם כלום! אפס אחד גדול. אם אתם נכנסים לקופת חולים, תראו שכתוב כאן יש רופא א.ג. מה זה? פירושו אף און גרון. אבל יש לי פירוש אחר, שהרופא הזה הוא אפס אחד גדול... מה הוא עושה? שטויות והבלים. על האף צריכים רופא, ועל האוזן עוד רופא. מחר יגידו: על האף הימני יש רופא, ועל האף השמאלי עוד רופא... ועל האוזניים יש שני רופאים. על האוזן הימנית ועל האוזן השמאלית, ועל עור התוף עוד רופא, ועל הגרון שני רופאים - אחד לקנה ואחד ללושט... מה הטירוף הזה? רופא צריך להיות רופא של כל הדברים. אבל ככה הוא העולם.
12. ואם יש נחש שיש בידו כיכר - יביא אדם שידוע לדבר עם נחשים, ויאמר לו: "מיסטר נחש, תוריד את הלחם מהפה שלך!" - "אשר לא ישמע לקול מלחשים חובר חברים מחוכם" (התלים ב"ח, ו'). הגמרא (פסחים דף י"ג ע"ב) דברה על זה שאולי לא הטיחוהו בשביל הנחש הרשע הזה, מה נעשה לו? אבל אתה צריך לחפש טוב, ולכן כתוב "תשביטו שאור" בדגש.

מעקה חזק. זה הרמב"ם כתב מדעתו (פ"א מהלכות רוצה ושמירת נפש ה"ג) ולא מצאו מקור לדבריו. וככה פסק מרן בשלחן ערוך (ח"מ סי' תכ"ז ס"ה) וככה פסק הבן איש חי (ש"ב פרשת פינחס אות ה'), שאם אדם עושה מעקה יעשה מעקה חזק, כי אם אדם יעשה מעקה חלש ואדם ישען עליו ויפול, זה יותר גרוע - הלואי שלא תעשה. כי אם אין מעקה אדם יודע שכאן זה מקום מסוכן וצריך להזהר והוא נזהר, אבל אם יש מעקה חלש הוא יתגלגל עוד יותר - יאגלגל מילתא¹³ ("ב"מ דף מ' ע"א), אתה מגלגל את האדם אחורנית... עדיף שלא תעשה מעקה כזה. ולכן התורה כתבה "מעקה" בדגש, שתעשה את המעקה חזק, ככה צריך להיות.

"לא יוכל בעלה הראשון אשר שלחה לשוב לקחתה"

טז. "לא יוכל בעלה הראשון אשר שלחה" (דברים כ"ד, ד) - אם אדם גירש את אשתו ונישאה לאיש אחר ונתגרשה ממנו, לא יוכל בעלה הראשון שתחזור אליו - "כי תועבה היא לפני ה'". ולמה זה תועבה? התורה לא אומרת, אבל המפרשים הסבירו שאם הבעל הראשון יחזיר אותה, יהיה "פוטנט" לפושעים ולרשעים, שאחד ימצא אשה נאה אצל חברו, ויאמר לו: כמה אתה רוצה בשבילה? אני אתן לך סכום ענק שלא תחלוטם עליו ותן לי אותה לשנתיים, היא תהיה אצלי ואחר כך אני אחזיר לך אותה. ולכן "תועבה היא לפני ה'", "חונף תחנף הארץ" (ירמיה ג', א). לא עושים כדבר הזה. **האשה זה לא מסחר שיקח אותה ויעביר אותה, ויבוא עוד אחד ויקח אותה, אין דבר כזה! לכן אם נישאה לאיש אחר כבר אינה חוזרת**. אצל הערבים זה הפוך, אם אדם גירש את אשתו¹⁴ אינה יכולה לחזור עד שתתחתן עם מישהו אחר, יש דבר כזה? אם היא תתחתן עם מישהו אחר אולי השני יהיה לה יותר טוב והיא לא תרצה לחזור אליו, והוא ישאר קירח מכאן ומכאן? אבל ככה זה. ויש אומרים שכל הקטע הזה נכתב בקוראן על ידי סופרים יהודים שרצו להתנבך ב"נביא" מוחמד, וכתבו דבר כזה בספרו¹⁵... ובתונס הולכים לפי הקוראן, וא"כ מה עושים עכשיו? הרי יכול להיות שאחרי שיגרש אותה תתחתן עם מישהו אחר ולא תרצה לחזור לבעלה לעולם? לכן מצאו "תיקון" לתת אותה לאדם עיוור וממילא הוא לא רואה אותה, וכיון שהוא לא רואה אותה, יכול לומר לה תהיי שבוע אצל העיוור הזה, ואחר כך תחזור וגמרנו.

תוכו אכל רימון מצא

יז. אבל היו מקרים כאלה שהערבים היו בצער גדול שגירש את אשתו ואמר לה תלאתה פתלתאה, ואחר כך הוא רוצה להחזיר אותה והוא לא יכול להחזיר אותה. היה מעשה כזה בג'רבא לפני מאה שנה ויותר, היה חכם גדול שמו **רבי יעקב כהן** (חיבר ספר "מעיל יעקב" על מסכת מעילה), ובא אליו ערבי שהיה עובד אתו (כי היה לו חנות בשוק שמוכר דברי תכשיטים וכדומה), ואמר לו שיש לו צרה צרורה ולכן אני אשלם לך מה שאני חייב לך ואני בורח מהעיר. אמר לו: למה אתה בורח? אמר לו: אתמול אכלתי רימון ואשתי ביקשה ללכת להורים שלה, והוא אמר לה: "תזיהרי, אל תאחרי!" אמרה לו: כן, כן. אמרתי לה: אל תאחרי, אם תאחרי ותחזרי אחרי שאגמור את הרימון - את מגורשת - "תלתא פתלתא". והיא הלכה ועשתה להכעיס, ובאה מאוחר יותר, והוא כבר סיים את הרימון. ומה אעשה עכשיו? הלכתי למופתי ולקאדי (ה"רבנים" של הערבים), ואמרתי לי שאין מה לעשות, הוא חייב לגרש אותה. ועכשיו מה יגידו העולם? את אשתי יקח אותה אדם אחר ואני בעיר הזאת? לכן אני בורח מהעיר. אמר לו: מה קרה לך? מי אמר שגמרת את הרימון? אמר לו: מה הפירוש? ודאי שגמרתי אותו. אמר לו: אבל ברימון הזה יש הרבה גרעינים, אולי אכלת ונשארו כמה גרעינים מתחת לשלחן, לך מהר ותבדוק לפני שיטאטאו את הבית. והוא מיד רץ "כחץ מקשת" ומצא שם כמה גרעינים

13. אני בילדותי אהבתי את הגלגלים, כי האמנתי שיש גלגלים למעלה, ובסליחות כשהיו אומרים: "גלגלי מעלה", [שמחתי], איזה יופי, יש כאן גלגלים... מה הגלגלים האלה עושים? ופעם בילדותי מצאתי בגמרא בבא מציעא (דף מ' ע"א) "איגלגל מילתא ואתא לקמיה דרבי אמר" שמחתי, הנה יש כאן גלגלים... אבל זה לא לגלגל ולא שום דבר, אלא הכוונה הדבר התגלגל. והיום התברר שאין שום גלגלים, וכל הגלגלים שכתבו בכתר מלכות, ושכתב הרמב"ם, זה הכל לפי הדמיון של פעם. כי חשבו איך יתכן שהכוכבים לא נופלים עלינו? "קושיא עצומה", אלא מוכרח שהם סגורים בתוך גלגל ואין "תיקות" (אין ריחוק) ביניהם (ככה לשון הפילוסופים של פעם - "אין ריקנות בטבע"), יש כדור הארץ, ולמטה יש כדור - גלגל של העפר, ומעליו יש גלגל של המים, ומעליו יש גלגל הרוח, ומעליו יש גלגל האש, ומעליו יש גלגל הירח, וכדו'. וגלגל הירח זה לא הירח עצמו, אלא יש גלגל שהירח מסתובב בו. אבל היום כל הגלגלים האלה הלכו מן העולם, אין מה לעשות, אין גלגלים.
14. קודם כל אין הערבים מגרשים? הם לא עושים גט, לא עדי מסירה ולא עדי כתיבה ולא עדי בטטה... אלא הוא אומר לה: "תלתאה פתלתאה", כלומר שלוש כפול שלוש, והיא יוצאת החוצה. למה? כי המילה גט מתחילה באות ג' ושלוש כפול שלוש זה 9 וזה גט - ג' ט' - "תלתאה פתלתאה" והולכת.
15. ובאמת יש כמה פרקים בספר הקוראן שמסיימים באותיות לא מובנות - "א.ל.מ.", את זה אני ראינו, ואמר לי רופא בצרפת (בקיץ תשל"ז) שזה ראשי תיבות "אני לא מאמין", כי הכותב הוא יהודי, והוא כותב את זה, אבל מסיים "אני לא מאמין"... ומישהו אמר לי שכתוב ח.ז.ל ופירושו "חכמים זכרונם לברכה", כלומר הדברים לקוחים מחז"ל. והערבים אומרים שזה שמות מלאכים שהודיעו למוחמד את ה"סורא" הזאת (הפרק הזה), ולכן אסור להזכיר אותם, ומי שמזכיר אותם כאילו מזכיר איזה מלאך ויבואו מלאכים ויטרפו אותו... ויש אומרים שפשוט הסופר שכתב חתם את שמו - "לא יער ולא דובים" (סוטה דף מ"ז ע"א). (עיין בספר מגדלי ישראל ח"ד עמ' תמ"ז).

של רימון. אמר לו: הרב! הנה, יש כמה גרגרים. אמר לו: אם ככה עדיין לא התגרשת, כי עדיין לא גמרת את הרימון. אמר לו: האם אתה יכול לפסוק לי? אמר לו: אני לא פוסק לך... אלא תלך למופתי שיפסוק לך על פי הגרגרים האלה. והוא הלך למופתי ואמר לו: הרבי הזה צודק! עוד לא גמרת את הרימון. תחזיר אותה. איזה פלאים. והנה הגיע חג הסוכות ורבי יעקב היה יושב ברובע של היהודים בג'רבא, והנה נכנס גמל לרובע ועליו רימונים ותמרים בוטנים ושקדים וכו'. הרב שאל: מה זה? למי זה? אמר לו: זה לך הרב, הבאתי לך מתנה על העצה שנתת לי איך לא לגרש את האשה. וככה שנה הבאה עשה אותו דבר, ואחרי שנה עוד פעם. אמר לו: זהו, מספיק שלוש פעמים כנגד אברהם יצחק ויעקב... אל תוסיף להביא לי יותר. יש בתורה חכמה למצוא פתרון לבעיות. אבל התורה מלכתחילה מונעת את הדבר הזה, שיכול אדם להחזיר את אשתו אחרי שגרש אותה. אבל אם הלכה כבר לאחריים גמרנו, אי אפשר לחזור ולישא אותה, כי זה נעשה כמסחר בנשים. דברי תורה "מתוקים מדבש ונופת צופים" (תהלים י"ט, י"א), לא לעשות מזה עסק.

הבעל שם טוב והגאון רבי שניאור זלמן זיע"א

ית. ב"ח באלול זה יום הולדת של הבעל שם טוב והגאון רבי שניאור זלמן, ככה המסורת בידי חב"ד - שהבעל שם טוב נולד ב"ח באלול, ורבי שניאור זלמן נולד גם כן באותו תאריך - י"ח באלול. וכמוכן לא באותה שנה, הבעל שם טוב בשנת ת"ס, ואילו רבי שניאור זלמן בשנת תק"ה. ואומרים שבשנת תק"ח הבעל שם טוב עשה יום הולדת ועשה שמחה¹⁶ ואמר: לפני שלוש שנים ירדה נשמה גדולה לעולם. וזה רבי שניאור זלמן שימשיך את הדרך שלו. ואמר על זה את דברי חכמים (נדרים דף ל"ב ע"א): בגיל שלוש שנים הכיר אברהם את בוראו. ו"ח באלול זה גם יום הפטירה של רבי עובדיה סומך ע"ה רבו של הבן איש חי. צריך ללמוד שלתורה אין מונופול, רק לאשכנזים, או רק לספרדים, או רק לתימנים, או רק לחסידיים - כולנו בני איש אחד נחנו" (בראשית מ"ב, י"א). כולנו עם אחד. כל אחד יכול ללמוד דבר מחברו. מי שחושב שהוא הכל, וכל מה שהוא אומר הוא צודק, ואין לו שום ספק בשום

16. הספרדים לא היו עושים עניין מיום הולדת, וגם הליטאים אומרים - "יום הולדת את פרעה" (בראשית מ', כ), אנחנו לא עושים יום הולדת. אבל החסידיים עושים מזה עניין גדול, ואומרים שבים הולדת של האדם מזלו גובר. פעם היה יהודי אחד, שמו יצחק דרעי ז"ל, והוא חלה הרבה, אז הוא שלח לי שאבוא לבקר אותו, והלכתי לבקר אותו בבית החולים, ושאלתי אותו מתי נולדת? אמר לי: ביום פלוני. אמרתי לו: ביום זה מזלך גובר וביום הזה תרגיש טוב. ואחרי שבוע-שבועיים אמרו לו: הלכת הבייתה, והוא היה הולך עם מקל, אמר לו הרופא תקח את המקל שלך. והוא אמר לו: זה מקל בשבילך, עזוב אותי! והלך הביתה בריא. (אחרי כמה שנים היו לו בעיות. מה לעשות?! ככה זה.)

דבר, אחר כך יזדקף אותו "אחר הרחיים וכל בכור בהמה" (שמות י"א, ה)... צריך לקבל את הדברים, צריך ללמוד, צריך לדעת, וכל דבר שבתורה צריך ללמוד אותו.

אם להלוואות בחודש אלול צריך לעשות פרזבול

יט. לא דיברנו על הפרזבול אבל נאמר מלה אחת. הרב עובדיה אומר (חזון עובדיה פרזבול עמ' כ"ז) שמי שמלוה לחברו עכשיו (בחודש אלול), יכול לגבות ממנו בלא פרזבול, למה? כי סתם הלוואה שלושים יום, ובסוף החודש (בסוף אלול) עדיין לא הגיע הזמן של "לא יגוש את רעהו ואת אחיו" (דברים ט"ו, ב), כי עדיין הוא לא יכול לנגוש עד אחרי שלושים יום. אבל מי שהלוה במשך כל השנה כולה צריך לעשות פרזבול. ובפרזבול הזה צריך ללכת לשלושה דיינים, ויש אומרים שצריך שלושה דיינים ויחתמו על זה שלושה עדים. ומרן (בחי"מ בסי' ס"ז סיפ' כ"א) כתב שיש אומרים אפילו לשני עדים, והרב עובדיה היה עושה בשני עדים בלבד (עיין בחז"ע פרזבול עמ' ס'), אבל מי שיעיין במקור יראה שעדיף לעשות בשלושה (עיין בשו"ת בית נאמן ח"ב חת"מ סי' ה'), ומקורו ראינו שגם הרב יצחק יוסף שיהיה בריא אומר שלכתחילה לעשות בשלושה עדים. ומי שיש לו חשבון בבנק - אם יש לו כסף סגור בחשבון, זה כסף סגור [הואו כמו הלוואה, וצריך לעשות עליו פרזבול], אבל אם אין לו הלוואה, ויש לו רק כסף בעובר ושב [אינו צריך לעשות פרזבול].

"תישן בלי ארוחה ותקום בלי חובות"

כ. והלואי שלא יהיה במינוס, היום יש לאנשים נחת רוח לומר "יש לי מאה אלף שקל מינוס", או "מאתיים אלף שקל מינוס"... ואם אחר כך יש גירושין ח"ו, מתחילים דיונים מי ישלם את הגרעון הזה, האיש או האשה, ומתחילים לריב. לכן אל תישן עם פרוטה של מינוס. אומרים הראשונים: "תישן בלי ארוחה ותקום בלי חובות". ככה הלשון שלהם. תישן רעב, אין דבר, אבל בבוקר תקום רגוע - אין לי חובות, אבל היום לא עושים ככה, אלא כל הזמן צוברים חובות ועוד חובות, ואומרים שככה היא הדרך. בישיבות חושבים שאין ברירה בלי חובות. אבל זה לא נכון, צריך לעשות הכל בלי חובות¹⁷. ועוד מעט חג סוכות, וכשנתנים

17. פעם לפני שנים רבות הוצרכו לשלם למחלקת המים 140,000 ₪ שהצטברו, חובות על חובות, עד שאמרו שהישיבה הזאת נסגרת ולא ניתן לכם טיפת מים. למי הלכו? לר' אריה דרעי, וביקשו ממנו: תביא לנו כסף "מן הגורן או מן היקב" (מ"ב ר' כ"ז), מצא להם 140,000 ₪ לשלם את החובות. לא להיית ככה.

יש לנו גמ"ח "חסדי אסתר" לזכרה של רעיית ז"ל, ורבי פנחס ראובן שמע על זה ואמר לי: תשמע יש לנו כאן כמה עניים. אמרתי לו: אנחנו עובדים בדיוק לפי ההכנסות, ואם יש לך כמה עניים - תביא גם כמה עשירים... שזה יתן וזה יכסה את זה. מה אתה חושב? שכל הזמן אדם צריך להתחנן

לאור הסכנות האירובות לפתחני ח"ו ראוי מאד לערוך פדיון נפשי בערב ר"ה ובערב יו"ט וכפי הבטחתו של רבני חיים ויטאל תלמידו דאר"י הקדוש העושה כן מובטח לו שמשלמים שנתו

פדיון נפשי

יש להחזיר ר"ה חובות ופדיון נפשי

פדיון נפשי - ראש השנה לעשות פדיון נפשי באופן זה, והוא שבבערב יום ראש השנה היה מונח הק"ס מניין ומניין על קסמה זו של פדיון נפשי ולא שהיה נבאי (בדקה) וקושרה פדיון באופן זה בודאי שמשלמים שנתו. ע"כ כאן.

פדיון נפשי - ראש השנה לעשות פדיון נפשי באופן זה, והוא שבבערב יום ראש השנה היה מונח הק"ס מניין ומניין על קסמה זו של פדיון נפשי ולא שהיה נבאי (בדקה) וקושרה פדיון באופן זה בודאי שמשלמים שנתו. ע"כ כאן.

פדיון נפשי - ראש השנה לעשות פדיון נפשי באופן זה, והוא שבבערב יום ראש השנה היה מונח הק"ס מניין ומניין על קסמה זו של פדיון נפשי ולא שהיה נבאי (בדקה) וקושרה פדיון באופן זה בודאי שמשלמים שנתו. ע"כ כאן.

סוכות לויתן
למהדרין מן המהדרין

סוכות בכל הגדלים

סוכה חזקה במיוחד

- סוכה דו גובה - אותה הסוכה נבטי גבוהים: 2.1 מ' - 2.3 מ'.
- ניתן לסגור דופן רביעית עם לבד ער השנות.
- ניתן להשיג חלקים להגדלה לסוכה קיימת.
- כיסוי לסוכה מהודר עם חלונות לאזור.

ניתן להשיג סוכות בכל הגדלים החל ממטר וחצי. בד עם חלונות, כל סוגי הסכך, חמישיית במבוק וחבל לבד.

סוכת ברזל חזקה, ניתנת להגדלה בשנים ובאזות

עד ראש השנה משלוחים במחיר סמלי ברוב אזורי הארץ. מכבדים אשראי עד 12 משלוחים

הפצה ראשית: 0556777347 | 0507704880
הזמנות: 1770-533-2270

הזמנות ב-SMS: 055-6687768 | הזמנות בפקס: 08-8529770
הזמנות בח"ל: Sukka770@gmail.com | www.sukotliv.com
מוקד מכירה ראשי: רחוב בן זאבי 10, ק. קרקל, מול ת"ת ויז'ני אשדוד

המועצה הפדיון בעביר 26 ש"ח לכל נפש יתקשר לטל: 055-6746187
כל ההכנסות יועברו למשפחות בני תורה בערב סוכות כמובא במקורות

סעודות לעניים לשבעה אושפיזין אדם לא יתן למעלה מכוחותיו, וכן כשעושים כפרות.

כפרות בערב יום הכיפורים

כא. אנחנו עושים כפרות בכסף, ולא כדאי לעשות כפרות בתרנגולים ויש בזה בעיה, כי לפעמים השוחט שוחט הרבה עד שהאצבעות שלו כבר לא מרגישים כלום¹⁸. **לכן לא כדאי** לאנשים! אני לא רוצה את זה. צריך לתרום ולתת, ואם יש עודף תשמור לחודש הבא, וכל על זו הדרך. ככה אנחנו עושים.
18. היה חכם אחד בג'רבא שהיה צדיק וחסיד, ובלייל כיפור כשבא להתפלל "כל נדרי" התחיל

לשחוט יותר מדאי ולהביא משאיות מלאות עופות עד למעלה, והעוף שלמעלה מצפה לטיפת מים והוא בלחץ גדול, וצמא ועומד למות, ויש כאלה שכבר מתו שם - "מיתתן כפרתן"... לא עושים ככה. **אלא במקום עופות תתן כסף.** והרב חיד"א כותב ("יוסף לחק" משפטים יום רביעי) שסכף במילוי עולה כפרה (כ"ף סמ"ך פ"ה עולה בדיוק 305), וככה העני יכול לקחת את הכסף ולקנות בו דברים לחג וכל מה שהוא צריך, כי יתכן והוא לא רוצה עופות אלא הוא רוצה בשר או משהו לכבוד החג, לכן אל תלחץ אותו. פעם היו כאלה שמביאים לבכות ואמר: שחטתי היום אלפי עופות, ואני לא בטוח שאין בסכין פגימה.

בס"ד

"ספרי חיים ומרתים נפתחים"

בהתקרב ימי הדין מוסדות "חכמת רחמים" יערכו את

תיקון הנבטורים

שתיקן המקובל האלוקי רבי יהודה פתאיה זצ"ל

התיקונים יערכו בשני מסלולים:
בערב ראש השנה ובערב יום הכיפורים

מבצע
מיוחד

למסירת שמות חייגו עכשיו:
08-6727523

רב קווי | מענה 24 שעות ביממה
בהודעה למספר 08-6727523
או בעמדות נדרים פלוס
· עלות הזכרת שם 120 ₪ ·
והשם יוזכר בשני התיקונים
כל שם נוסף 91 ₪ כמניין מלאך

מי שבירך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את כל השומעים כאן, ואת כל השומעים בקול ברמה, והקוראים אחר כך בגליונות של בית נאמן, ה' יתברך ימלא כל משאלות לבכם לטובה, ותזכו לבנים ובני בנים תלמידי חכמים, צדיקים ויראי שמים, שומרי שבת, והמדינה הזאת תהיה בעזרת השם מדינה לתפארת, כמו שאמר פעם הרב עובדיה "חיפשנו מדינה שתהיה מדינה טובה, לא תהיה מדינה של גהינם - מדינה של גן עדן". ונזכה לגאולה שלמה במהרה בימינו אמן ואמן.

עופות על עופות, וזה נשאר עד חנוכה ועד פורים... ואלו עופות שעבר זמנם, חמשה חודשים, מה זה? לא עושים ככה, פעם היו עושים כפרה בעופות כאשר היו רק החסידים והמקובלים עושים את זה. אבל כאשר הדבר נפרץ אצל כולם, וחושבים שהתרגול הזה לקח את כל העונות שלי... לא עושים ככה. **העיקר שאדם צריך לחזור בתשובה ולתקן את המעשים שלו. ובזכות זה נזכה כולנו לגאולה שלמה ולשנה טובה ומבורכת אמן ואמן.**

בית נאמן

צדיק ישועה?

קנה לך סגור ליום הכיפורים!

המעלה הגדולה ביותר לעשות זאת ע"י החזקת עמלי תורה

"תיקון כרת"

והוצאת עין הרע

שיעשה ע"י יותר מומני תלמידי חכמים שלומדים תורה, תהילים ותפילות בתענית דיבור לילה שלם לזכותך, ובאשמורת הבוקר יערך פדיון נפש לכל שם!

התיקון יערך בערב ראש השנה ובערב יום הכיפורים

בעלות 120 ₪ לכל נפש לשני המועדים

מבצע מיוחד

כל שם נוסף
91 ₪
כמוניין מלאך

מלכה
אנוסי
24 שעות
כב קווי

למסירת שמות: 08-6727523

או בהודעה למספר 08-6727523 או בעמדות נדרים פלוס

אי התאונה?

תשובה ניתן לענות בקו
בית נאמן 079-9270505
שלווחה 22
נא לשלוח התשובות
עד יום ראשון בערב
בין הפותרים לכונה
יורגל פרס (חובה לציין שם
וכתובת בצורה ברורה)

גליון
278

ילדי גאלה

בית נאמן לילדים

מתוך שיעוריו של רבנו מן ראש הישיבה שליט"א
לע"נ גאולה בת הרבנית אסתר מאזוז ע"ה

עורך: הר"ר ג'ר
שמואל עידאן שליט"א

למען הספר

"גבירה ציון תהיה פליטה והיה קדש"

במלחמת ששת הימים [לפני המשיים וחמש שנה, במלחמה עם צבאות ערב וגרמנים מצרים] לא היה שום סכוי ש'פליטה' בה פחות משלושים אלקי חללים [מתים במלחמה]! ככה בא בזמנו ראש הממשלה לוי אשכול אל הרב כהנמן ראש ישיבת פונוביז' [שהשבע היה האזכרה שלו], ואמר לו: כבוד הרב, אני לא אומר לך שבפחורים שלך למדו מלחמה, אבל דבר אחד, שלפחות יעזרו בקבוצת החללים, כי אנחנו מעריכים שהיה לפחות שלושים אלקי חללים! אמר לו: תרגע, תרגע, תרגע חיים [שבשבע הכא האזכרה שלו] הבטיח ואמר "גבירה ציון תהיה פליטה והיה קדש" [עובדיה א', י"ז]. אמר ראש הממשלה לרב: אני הבאתי אתי רופא שצריך לך זריקת הרגעה. אמר לו: הריקה בשבילך, לא בשבילי, לך הבהימה... אמר מה זה? אינה רב זה, אינה בטחון יש לו! וכן היה. פחות משיב מאות איש הלכו במלחמה. היו נסים ונספלאות שאין ממותם בעולם, מעולם ועד עולם, ובעצרת ה' נראה עוד נסים ונספלאות. איראן תקבל את ענשה כפלי כפלים: כשאוטורים "סברי מרן, לחיים" - סברי גימטרין איראן ועוד ' (אני לא יודע אם הי"ד של רוסאי או משהו אחר), סברי מרן? כן, לחיים. כל מה שתעשה הארורה הזאת [איראן] - [יהיה לנו] לחיים ולא למות, לשלום ולא למלחמה, לרצח ולשלום, מה היא רוצה? להכפ את העולם! היא ורוסייה שני ארורים יחם שמים ויאבד זכרם. מה אתם רוצים מעם ישראל? מה הם עשו לכם? אלפים שנה בגלות לא אמרו מלה, ועכשו יש לנו פנה קטנה שלנו, מה יש לכם? אבל בסופו של דבר כל אמות העולם יכניעו בפני עם ישראל. פעם שאל המלך את רבי יהונתן איבשיץ, אמר לו: תגיד, אתם אוטורים שלעתיד לבא כלם ילכו ורק עם ישראל יצא. איך זה יכול להיות? כלנו עמים עצומים, ויש לנו ממשלים וכלי מלחמה והכל? אמר לו: בוא אגיד לך, תביא חדר ותמלא אותו תרנגולים, ותשים שם גם איזה אפרוח קטן. אבל תשים להם קצת גרגרים שלא יספיק לכלם. "סעדה שאינה מספקת לבעליה" ותראה מה יהיה. אמר, טוב בסדר. עשה ככה, והתחילו התרנגולים והתרנגולות לריב. זה נושר את זה וזה נושר את זה, זה צועק על זה וזה צועק על זה, זה אומר פלה שלי וזה אומר פלה שלי, אני מצאתיה ואני מצאתיה... והתרנגול הקטן יושב בפנה [חושב]. מה אני יכול לעשות עם הגאונים האלה? אמר כן במשך היום כלם היו בני דם, כלם היו כזאבים. בא האפרוח הקטן ואכל את אתו בדבר ובדם" [הזקאל ל"ח, כ"ב], ועם ישראל יירש את הכל ויחזק את הכל. עם ישראל צריך לחזור בתשובה, כשיצאה נסים פאלה יחזרו בתשובה. [גליון 325 אותיות י"ב ו"ג וגליון 64 אות ג"ג].

ידע תדע

א. יש במוסף של ראש השנה תפלה ארכה אמת זוכר מעשה עולם, וכי, ואומרים שהאמורא רב תקן אותה. והתפלות האלה שאומרים במוסף הם נקראים בתלמוד הירושלמי (ראש השנה פרק א' הלכה ג') "תקיעתא דרב", ומסתבר שרב תקן אותם. ורב ושמאאל תקנו תפלות יפות מאד, וכמו תפלת "ותודיענו" שתקנו אותה רב ושמאאל בבבל, והגמרא (ברכות ל"ג עמוד א) קוראת לה "מרגנתא" דהינו מרגלית. [גליון 30 הערה - ספר השיעור עמוד תקל"ד].

ב. פייט "עת שער רצון" [שאומרים לפני תקיעת שופר] - החכם שחברו שמו רבי יהודה שמואל עבאס, וכתב את הפייט בראשי תבות. עבאש יהודה שמואל. לכן פלו כתוב באותו סגנון. פעם בחור אחרי שגמרו את הפייט הזה, אבא וצ"ל התחיל שוב את הבית: "דעו נערי כי קראם לאמור" ועוד כמה בתים, והצביר לא הבינו אותו, וכי אנחנו נערים!...! והיה לו סבה לזה, זו היתה הפעם הראשונה שתקע בשופר [בשנת תשס"ו], והיה בו ארבעים ושלוש, וכיון שהיה מתנגש מאד מזה, עשה את כל האפשרויות שהשופר יהיה בסדר ושללא יפריע לו באמצע התקיעות. לכן לקח את החרוץ בפייט הזה בראשי תבות הו"ה-אל [שכל אחד מהם מתחיל באחת מאותיות שמות השם: הו"ה-אל]. ידעו נערי, הכין עצי עולה, ויענה אביו [דגל "דפקו בשער"], תכין עצי עולה, אמר לאברהם אדון שמים, לבריתך שוכן ובלו ויבטענה, ובזכות שמזכיר שמות של הקדוש ברוך הוא, תהיה לו סעמתא דשמאי בשופר. [הערת העורך [בעלון הגדול בית נאמן]: וכן נהג אצלנו בבית הפנימי [בית רחמים בפרדס] כן מר' רבי שמואל עידאן וצ"ל, ואחריו נוהג כן שיפדל לחיים טובים וארצים אבא מארי. וכנראה ככה היה הפנהג באיזה בתי כנסיות בג'רצא]. [גליון 180 אות "א והערות 11-12].

ג. (בפייט של ראש השנה "יד רשם") בבית שלפני האחרון כתוב: "דרור יקושה, דרור דורשה, מנדונים ומאדונים". יש ספרים שגורסים "דרוש יקושה", וזה לא נכון. "דרור"

אצל רבי יהודה הלוי משמש לשני פרושים, זה אחד הסימנים של שירת ספרד, שמשמשים במלה אחת בשני פרושים או בשלושה פרושים, כדי שהקורא יחשב ויתבונן מה זה דרור ומה זה דרור. "דרור" ראשונה זה צפור דרור, "יקושה" - נפלה במוקש, אינה יכולה להשתחרר. "דרור דורשה" - חפש דורשת. עם ישראל נמשלים לדרור יקושה, וגם היום עדין אנחנו יקושים, לא יכולים להשתחרר מההשפעה של אמות העולם, מהכפירה, מהסכלות, מהבערות, אנחנו יקושים. **אבל היא בלבה הפנימי - "דרור דורשה"** - דורשת חפש מדונים ומאדונים, מאלה שמזידים וגמלה שהם אדונים עליה בלב. "איליתה" - הקדוש ברוך הוא שהוא איליתה - "איליתי לעזרתי חושנה" (תהילים כ"ב, כ). "משה אותה - תמשך אותה - ממים ידונים". אחר כך אומר: **"המבנה, בכל מערה, בין במשה בין במעלה, אש ומים, ושמים, והארץ אשר תלה, יעידו על, אשר פעל"**. מה יעידו? השמים והארץ מעידים על מי שפעל אותם - **"כי מה רם ומה נבאל"** - כמה הוא רם וכמה הוא נבאל. **"ועבדיו, וצאן דדיו, לדיו עומדים סלה, ביום פקדו, בני חלדו, תקפץ פיה עולה"** - כשארץ הוא פוקד את בני ישראל שהם בני חלדו. העולה - סטרא אחרת (ה"ס) תסגור את הפה. **"ובו יצדקו ויתהללו כל יזע ישראל"** - הקדוש ברוך הוא יצדיק ויהלל וישמר את כל יזע ישראל. לרבות אלה החפשיים, לרבות אלה הכופרים, גם אנשים פאלה יש בלבם משהו [קצת אמונה או מעשים טובים וכדומה], הקדוש ברוך הוא לוקח את זה, ואם אין להם זכיות, יאמר אני גרמתי להם, הגלות הארצה הזאת שהקדוש ברוך הוא מתקרט עליה. על ארבעה דברים הקדוש ברוך הוא מתקרט ואחד מהם זו הגלות. [ועתה מה לי פה ואם ה' כי לקח עמי חנם" (ישעיה כ"ב, ה)]. זו גמרא בספר (דף נ"ב ע"ב) שהקדוש ברוך הוא מתקרט כפיכך על הגלות, לכן תמיד אפשר ללמוד זכות. [גליון 276 אותיות א' ו'ג].

חידה

שמו כשמו זה מחזיק וזה לומד

תשובה לחידה נמצאת בעלון הנוכחי.
תשובות ניתן לענות בקו בית נאמן 079-9270505 שלווחה 21
(חובה לציין שם וכתובת בצורה ברורה).
נא לשלוח התשובות עד יום ראשון בערב

פתיחון מילת קורא: פתרון החידה מלה שמעמדת כמחלה ואינה אלא מצוה גדולה. "ביסמך" - צינית. הוכחה: יחזק נעים - נתיבות
פתרון התמונה: מופת הדור מן רבנו עובדיה יוסף וצ"ל עם מיסד ישיבת כסא וחמייס בארץ ומנהלה הרב חנון תדריק רבי שמואל עידאן וצ"ל. הוכחה: נתיבא איראל - ירושלים על הוכחה לעקוב אחרי העדות הדורא. פרס שיתוח. לא ישלח שוב.

בסתי חידות יש להקפיד לומר את התשובה והמסירה (כולל שם, תוכנת וטלפון) בצורה ברורה ודעה שאינה ברורה כולה למערכת. לא תיבנס להנלה.

הלכה נאמנה

חתי אדם קתב (כלל כ"ד אות י') בשם הרב הראשי של וילנא בזמנו - **הרב אבלי פסוליר** חדוש נפלא (אבלי, זה "אברהם", עשו לו כנוי "אבלי" ו"פסוליר" מהעיר "פסוליר" פניאה). בלי ראש השנה אם אדם טעה ואמר "הא-ל הקדוש" במקום "המלך הקדוש" אינו חוזר. אלא שכלם יודעים שחוזר. אבל הוא אמר, לא. בלי להראשון של ראש השנה לא חוזר. כי עדין לא קדשו בית דין את החדש. כמו שצאמר לגבי ראש חדש שאם שכח לומר יעלה ויבא בלי ראש חדש אינו חוזר שאין מקדשים את החדש בליה (ש"ע סי' תכ"ב סעיף א'), אותו דבר בראש השנה. זה דין לכאורה יפה מאד, וחי אדם מביא